

Mossen excursie 10 februari 2024

We starten deze mossenexcursie bij de ingang van het Natuurterrein Varseveld. Dick Kerkhof leidt de excursie en er zijn 9 deelnemers (**Dick (gids)**, Dirk, Joke Bosch, Monique, Pieter, Lida, Bart, Chris).

We beginnen al op de parkeerplaats, waar direct al een vijftal verschillende mosjes worden aangetroffen, tussen de klinkers en op de stoepbanden.

Vrijwel direct bij de ingang van de Natuurtuin vanaf de parkeerplaats staat de boom die daar door de Natuur en Vogelwacht "de Vijfheerenlanden" geplant is in 2016 ter gelegenheid van het 50 jarig bestaan van de onze vereniging.

Mossen zijn eenvoudig gebouwde planten en bestaan uit een stengel met blaadjes of uit een platlobvormig lichaam. Mossen zijn sporenplanten. Mossen nemen vocht op via het bladoppervlak.

Belangrijk is om bij een mos te kijken naar de bladstand, de bladvorm, de nerflengte en breedte in het blad, rimpels en plooiën in het blad, de bladrand, lamellen op het blad, de bladbasis, bladvorm en blad aanhechting.

In één van de avonden van het winterprogramma van de Plantenwerkgroep heeft Dick uitleg gegeven over de verschillende soorten mossen en hoe hen te herkennen. In deze excursie gaan we dat in de praktijk brengen. Met in de hand een van de verschillende veldgidsen, maar vooral aan de hand van de kennis van Dick Kerkhof.

Met z'n allen zoeken we mossen op de grond, op stenen, de boombarst, op takjes, enz. Gevonden mosjes worden zorgvuldig met een loep bekeken.

Mossen zoeken en bekijken

We vinden mossen met fraaie namen als grijze haarmuts, geel korreltjesknikmos, spits smaragdsteeltje, muisjesmos en fijn laddermos. Zie onderstaande tabel met de gevonden mossen. Meestal weten we de gevonden mossen een naam te geven. Toch is er diverse keren een vraagteken welke soort we precies hebben aangetroffen. Het is duidelijk dat het in het

Mossen op stenen

veld niet altijd mogelijk is om de precieze soort vast te stellen. Daarom wordt van alle aangetroffen mossen een beetje materiaal in een opgevouwen A4 blad meegenomen. Op een

avond in de Schaapskooi gaan we deze mossen met een binoculair bekijken en determineren.

Het was een leerzame excursie, Dick bedankt.

In totaal hebben we zeker 23 verschillende soorten aangetroffen. In het verleden was er in het kilometerhok waar wij rondgekeken hebben in totaal 5 soorten gemeld. Met deze excursie hebben we ook weer toegevoegd aan de kennis van de mossen flora in de regio.

In onderstaande tabel staan de mossen die we gezien hebben.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Barbula convoluta</i>	Gewoon smaragdsteeltje
<i>Barbula unguiculata</i>	Kleismaragdsteeltje
<i>Brachythecium rutabulum</i>	Gewoon dikkopmos
<i>Bryum barnesii</i>	Geelkorrelknikmos
<i>Bryum capillare</i>	Gedraaid knikmos
<i>Calliergonella cuspidata</i>	Gewoon puntmos
<i>Ceratodon purpureus</i>	Gewoon purpersteeltje
<i>Didymodon luridus</i>	Breed dubbeltandmos
<i>Didymodon vinealis</i>	Muurdubbeltandmos
<i>Fissidens incurvus</i>	Gekromd vedermos
<i>Fissidens taxifolius</i>	Kleivedermos
<i>Grimmia pulvinata</i>	Gewoon muisjesmos

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Hypnum cupressiforme</i>	Gesnaveld klauwtjesmos
<i>Kindbergia praelonga</i>	Fijn laddermos
<i>Orthotrichum affine</i>	Gewone haarmuts
<i>Orthotrichum diaphanum</i>	Grijze haarmuts
<i>Oxyrrhynchium hians</i>	Kleisnavelmos
<i>Pseudocrossidium hornschuchianum</i>	Spits smaragdsteeltje
<i>Rhynchostegium murale</i>	Muursnavelmos
<i>Rhytidiadelphus squarrosus</i>	Gewoon haakmos
<i>Syntrichia papillosa</i>	Knikkersterretje
<i>Tortula muralis</i>	Gewoon muursterretje
<i>Tortula truncata</i>	Gewoon kleimos